

INDÚSTRIA I PODER. LA MAQUINISTA TERRESTRE Y MARÍTIMA DURANT EL SEXENNI DEMOCRÀTIC

Albert Pérez i Núñez

L'estudi del *Libro de Actas de la Junta de Gobierno de La Maquinista Terrestre y Marítima* ens permet fer un seguiment acurat de la marxa de l'empresa. Es pretén analitzar la relació de la *Maquinista* amb el poder, en una època, precisament, de poders tan canviants com el Sexenni Democràtic, tot partint de la base de l'adscripció dels homes de *La Maquinista* als rengles del proteccionisme, de manera activa, inclús obsessivament militant. Així, veurem els repetits intents d'influir sobre els diversos governs i règims que es succeeixen per aconseguir la imposició d'una política aranzelària d'acord als seus interessos. No hi trobem cap compromís polític, no s'opta per cap règim ni per cap govern: s'opta per una demanda persistent de protecció. Les visites dels diferents mandataris als tallers de *La Maquinista* seran l'ocasió assenyalada per manifestar la posició de l'empresa, tot i que la tasca de gestions, contactes, peticions, demandes i negociacions amb altres empresaris del sector per assolir una postura comuna foren constants en aquells anys.

Des d'abans de desencadenar-se el procés revolucionari de setembre de 1868, *La Maquinista* vivia ja una situació delicada. La protecció era vista com la panacea que hauria de resoldre la recurrent crisi industrial, i la seva manca, la causa de la situació que s'anava patint. D'altra banda, també són aquells els anys en què *La Maquinista* posa les bases de la seva posterior consolidació com a gran empresa de transformacions metàl·liques, en iniciar l'especialització en la construcció de grans estructures metàl·liques, com ara ponts i mercats, i en posar les bases del desenvolupament de la construcció de grans màquines, com les locomotores o els vapors.

La qüestió social és també un tema que s'ha tractat poc en els estudis sobre *La Maquinista*. La documentació de l'empresa s'hi refereix sovint de manera subtil, de passada, amb mitges paraules i amb un to de prudència o discreció. En altres moments, com en el cas de la vaga de 1870 – la primera que apareix consignada documentalment i que es presenta aquí en forma gairebé de crònica–, a part de la presa de mesures certament dures, es torna a exigir protecció del govern, no contra la competència estrangera en aquest cas, sinó contra la subversió de l'ordre que representa l'acció obrera.